

O važnosti obrazovanja

Generalna skupština Ujedinjenih naroda usvojila je 24. siječnja kao Međunarodni dan obrazovanja, u svrhu promicanja bitne uloge obrazovanja u društvenom razvoju. U nastavku pročitajte poruku rektorice Sveučilišta u Rijeci prof. dr. sc. Snježane Prijic Samaržije, povodom prvog obilježavanja.

Generalna skupština Ujedinjenih naroda usvojila je 24. siječnja kao Međunarodni dan obrazovanja, kojim se slavi uloga obrazovanja za mir i razvoj te u svrhu isticanja i promicanja bitne uloge obrazovanja u ljudskom i društvenom razvoju.

Obrazovanje mora postati ključna tekovina dostupna svima, cjelovito i lišeno svake ideološke kolonizacije. Poučavanje o vrijednostima ne može biti izolirano od društvenog konteksta u kojem djeluje. Obrazovanje se temelji na vrijednostima i nema odgoja i obrazovanja bez vrijednosti.

"Bez uključivog i pravednog kvalitetnog obrazovanja i cjeloživotnih mogućnosti za sve, zemlje neće uspjeti u postizanju ravnopravnosti spolova i razbijanju kruga siromaštva koji zapostavlja ostavlja milijune djece, mladih i odraslih", poručuje UNESCO.

Brojke koje navode možda jesu frapantne, ali moramo biti svjesni da danas u svijetu 262 milijuna djece i mladih još uvijek ne pohađa školu; 617 milijuna djece i adolescenata ne poznaje temelje matematike; manje od 40% djevojaka u podsaharskoj Africi završilo je nižu srednju školu, a oko 4 milijuna djece izbjeglica napustilo je obrazovanje. Njihovo pravo na obrazovanje se krši i to je neprihvatljivo. Kako svijet obilježava prvi Međunarodni dan obrazovanja, UNESCO poziva vlade i sve partnere da univerzalno kvalitetno obrazovanje učine vodećim prioritetom.

Obrazovanje je nacionalni interes svake zemlje i ono mora biti iznad političkih i ideoloških podjela koje slijede promjenu političkog diskursa. Koliko su svjesni i koliko je i našim građanima obrazovanje važno pokazuje primjer prosvjeda od 1. lipnja 2016. kada je u Zagrebu i ostalim gradovima Hrvatske preko 50 tisuća građana podržalo reformu obrazovanja i tražilo od vladajućih da se ona nastavi, s porukama poput "obrazovanje je strateška investicija". Napredne zemlje prepoznale su važnost obrazovanja kao ključa njihovog razvitka i napretka te stavile naglasak na obrazovanje još od najranijeg djetinjstva, prateći i naglašavajući važnost educiranja kroz cijeli život

i nakon završetka formalnog obrazovanja. Budući da postojeće znanje i vještine sve brže zastarijevaju, neophodno je kontinuirano učenje tijekom cijelog života.

Obrazovanje mora biti prioritet u cijelome svijetu, a ne privilegija manjine, jer samo kvalitetno obrazovani ljudi mogu ne samo doprinijeti, već biti pokretači društvenih aktivnosti. Onaj tko je uključen u proces obrazovanja bilo da se radi o edukatorima ili onima koji uče, sudjeluje u kreiranju klime u okviru svoga kruga djelovanja.

Kako bi svima, a poglavito mladima bila osigurana kvalitetna budućnost, kakvu zaslužuju, nitko ne smije biti ravnodušan prema obrazovanju. Obrazovanje predstavlja temelj čovjekovog stjecanja, proširivanja i bogaćenja iskustva, individualnog rasta i razvoja te stjecanja raznih vještina.

Međunarodni savjet Sveučilišta u Rijeci postavio je je kao jedno od najvažnijih pitanja kako sveučilišta mogu odgovoriti na tehnološke, ekonomske, znanstvene i društvene promjene kojima svjedočimo i koje ćemo proživljavati u sljedećim desetljećima? Odgovor je, pojednostavljeno rečeno, u smislenom, usmjerenom i prilagođenom obrazovanju koje prati i brzo se prilagođava novim trendovima i potrebama tržišta. No, šire gledano, obrazovanje kao takvo ne smijemo promatrati isključivo kao stjecanje znanja za struku za koju se školuje, niti je ono isključivo priprema za rad. Obrazovanje nam pruža mogućnost razvijanja osobnosti, osjećaja za dobro i loše, istinito i lažno, pravedno i nepravedno. I to je jednako važno, jer obrazovanje predstavlja jedan od temelja života i egzistencijalna je potreba svakog čovjeka. Ono je proces koji se odvija u obrazovnim institucijama, ali i izvan njih. Obrazovanje je u isto vrijeme i društveni proces i najbolji pokazatelj njegove uspješnosti. Ono nikad ne dopijeva do svoga potpunog kraja, nego predstavlja put za ostvarivanje svih vrijednosti.

Obrazovanje je ljudsko pravo, javno dobro i javna odgovornost.

Obrazovanjem postajemo bolji.

rektorica Sveučilišta u Rijeci

prof. dr. sc. Snježana Prijic Samaržija